

Mika Niikko ps ym.

Kirjallinen kysymys moskeijoiden rahoituksesta

Eduskunnan puhemiehelle

Suomessa tehdään lähivuosina linjauksia siitä, millaisia käytäntöjä sallitaan moskeijoiden rahoituksessa ja rakentamisessa. Linjauksilla tulisi tukea maahanmuuttajien kotoutumista maahan.

Moskeijoiden rahoitusratkaisujen säätely vaikuttaa moskeijoiden toimintaan. Suomessa tulee linjata, miten suhtaudutaan moskeijoiden ulkomaiseen rahoittamiseen. Lisäksi voi nousta esiin kysymys julkisen rahan tai muiden resurssien (esim. tilat) käytöstä moskeijoihin tai rukoushuoneisiin.

Onnistuneisiin ratkaisuihin pääsemiseksi on tarpeen katsoa mallia muualta, kartoittaa riskit, tuntea islamin luonne konflikteissa sekä ymmärtää islamin sisällä olevat vihamielisyydet erityisesti sunni- ja shiia-muslimien välillä. Yli puolet maailman konflikteista vuonna 2016 ovat sellaisia, joissa toinen puoli hakee oikeutuksensa toimia väkivaltaisesti islamin oppien kautta. On myös erittäin todennäköistä, että sunni- ja shiia-muslimien välisten ryhmien välillä on merkittäviä verisiä konflikteja seuraavan kahden vuoden aikana. Moskeijoiden toimintaan liittyy aina useita riskejä, joista suurimpia ovat eriytyminen, värväykset sotaan ja nuorten radikalisoituminen. Riskikartoituksessa on tarpeen ottaa oppia muiden Euroopan maiden toiminnasta ja toiminnan seurauksista.

Itävallassa on laki, joka kieltää moskeijoiden ulkomaalaisen rahoituksen. Lisäksi edellytetään imaameilta itävaltalaista koulutusta sekä saksan taitoa. Itävalta on päättänyt rajoittaa lainsäädännöllä moskeijoiden rakentamista ja rahoittamista toisen valtion alueelta, koska heidän pitkän kokemuksensa perusteella ne estävät ihmisryhmien sosiaalista integroitumista Itävallan alueella. Turkki, joka on ilmoittanut rahoittavansa moskeijoita, vastustaa Itävallan suunnitelmia rahoituksen rajoittamisesta.

Itävallalla on tunnetusti pitkä ja verinen historia erityisesti suhteessa Turkkiin, joka on tavoitellut valtaa Itävallan alueella useaan otteeseen. Itävallan ulkoministeri Sebastian Kurz on todennut, että vaikka Turkki vastustaa Itävallan rajoituksia moskeijoiden rakentamisesta, Itävalta haluaa kansalaistensa integroituvan Itävaltaan, ei eristäytyvän moskeijoihin. Itävallan esimerkkiä kannattaa tutkia, sillä heillä on paljon enemmän ja pidempään kokemusta islamin mukanaan tuomista ongelmista.

Belgia näyttää varoittavan esimerkin siitä, mitä voi olla edessä. Belgiassa moskeijoiden rakentaminen ei ole käytännössä tukenut tavoitetta maahanmuuttajien kotoutumisesta uuteen elinyhte-

Kirjallinen kysymys KK 191/2016 vp

söön vaan johtanut terrorismiin. Liberaali politiikka moskeijoiden suhteen on vahvistanut kuilua kantaväetön ja maahanmuuttajien välillä.

Brysselin suurmoskeija perustettiin Belgian ja Saudi-Arabian kuningasten solmiman sopimuksen nojalla vuonna 1978. Saudit rahoittivat hankkeen. Suurmoskeija sijaitsee keskeisellä paikalla vain muutaman minuutin kävelymatkan päässä EU:n komissiosta. Suurmoskeijan yhteydessä toimii kulttuurikeskus, jossa järjestetään arabian kursseja, EU-johtajien ja belgialaisten tapaamisia, imaami-koulutusta ja koraaniopetusta arviolta noin 700 lapselle. Saudi-Arabia rahoittaa toimintaa. Samaan aikaan alueen nuoria muslimeja rekrytoidaan sotaan länsimaita vastaan.

Suurmoskeija toimii keskuksena kaupungin sunnimoskeijoille. Esimerkiksi Molenbeekin lähiössä, jossa on viime aikojen terroritekoihin liittyen jouduttu tekemään useita ratsioita, on yli kaksikymmentä moskeijaa, joista suurin osa on sunnimoskeijoita.

Belgiassa on viime vuosina ilmennyt vakavia ongelmia moskeijoiden toiminnassa, vaikka ulospäin on viimeiseen asti pyritty pitämään hyvää kuvaa. Vihapuheet ovat aina terrorismin ja radikalisoitumisen taustalla. Niin on myös Belgiassa. Brysselin suurmoskeijassa Israelia ja länttä vastaan saarnannut Brysselin suurmoskeijan islamilaisen kulttuurikeskuksen johtaja siirrettiin muutama vuosi sitten sivuun Belgian viranomaisten puututtua asiaan kulisseyksissä. Asia salattiin, mutta se paljastui myöhemmin.

Myös muiden moskeijoiden toiminta on herättänyt huomiota. Pariisin terrori-iskun jälkeen Belgian pääministeri uhkasi sulkea moskeijoita Molenbeekissä. Sunnien ja shiiojen välillä on myös vaikeita erimielisyyksiä. Vuonna 2012 eräs shiia-imaami murhattiin.

Brysselin esimerkin yhteydessä on tärkeää huomioida, että Helsinkiin puuhattu moskeijakompleksi palvelu- ja konferenssikeskuksineen muistuttaa Brysselin vastaavaa. Myös Helsingin suurmoskeijan rahoittamiseen haluaisivat osallistua Persianlahden rikkaat arabimaat. Meidän tulisi yrittää välttää ongelmat, joista Belgia, Saksa, Ranska ja Itävalta kärsivät, sen sijaan että kopioisimme samoja malleja.

Rikkaat muslimivaltiot rahoittavat mielellään moskeijoita lännessä, koska saavat sen kautta myös valtaa kohdemaissa. Moskeijat ovat näille valtioille tärkeitä paikkoja sitouttaa muslimitaustaisia maahanmuuttajia rahoittajavaltioille edulliseen ideologiaan. Rahoittajat myös lähettävät suoraan imaameja tai muita henkilöitä töihin länsimaisiin moskeijoihin.

Rahoittajavaltiot, esimerkiksi Saudi-Arabia ja Iran, eivät hyväksy aitoa uskonnonvapautta ja muita länsimaisia arvoja, joita maahanmuuttajien tulisi kunnioittaa voidakseen hyvin rakentaa elämänsä uudessa kotimaassaan. Rahoittajavaltiot myös usein polkevat naisten oikeuksia.

Lähes kaikki turvapaikanhakijat, joita Eurooppaan saapuu, pakenevat islamin uskoon liittyvää seksortoa ja vihan kierrettä. Kun he ovat päässeet Eurooppaan turvaan, ei ole viisasta ruokkia toimintaa ja ongelmia, joita he ovat paenneet.

Muslimien kannalta moskeijoiden yksi kiusallisimmista vaikutuksista on islamin sisäinen viha islamin eri haarojen välillä. Ulkomainen rahoitus tai valtion antama rahallinen tai muu tuki (esim.

Kirjallinen kysymys KK 191/2016 vp

näyttävän rakennuspaikan järjestämisen muodossa) vahvistaa herkästi näitä erimielisyyksiä, koska se aina synnyttää katkeruutta ja kilpailua tuesta ryhmien välille. Monet suomalaiset muslimit eivät toivo suurmoskeijaa Helsinkiin, koska se selvästi korostaisi yhden oppikunnan muiden yläpuolelle. Usein unohdetaan, että islam ei ole yhtenäinen. Eri haarojen välillä on vakavia, jatkuvasti konflikteihin johtavia vastakkainasetteluja, joista yksi esimerkki on Iranin ja Saudi-Arabian vaarallisesti tulehtuneet suhteet.

Suomalaisen julkisen sektorin pysyminen tiukasti irti moskeijoiden rahoituksesta on perusteltua sekä kotoutumisen tukemisen että tasapuolisuuden kannalta. Myöskään seurakuntia ei rakenneta valtiollisen tai kunnallisen veron kertymillä.

Jokaisella on Suomessa vapaus valita, mihin uskoo. Jos uskonnon varjolla tai sen osana yllytetään ihmisarvoa loukkaaviin tekoihin, valtion tulee aina estää vihapuhe ja muut vaaralliset ilmiöt.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mitä hallitus aikoo tehdä sille, että Helsinkiin on suunnitteilla ulkomaalaisrahoitteinen suurmoskeija ja

miten muiden Euroopan maiden kokemuksia moskeijoihin liittyvistä ongelmista ja niiden ehkäisystä aiotaan hyödyntää?

Helsingissä 1.4.2016

Mika Niikko ps
Mika Raatikainen ps
Vesa-Matti Saarakkala ps
Teuvo Hakkarainen ps
Tiina Elovaara ps
Simon Elo ps
Rami Lehto ps
Jari Ronkainen ps
Martti Mölsä ps
Olli Immonen ps
Leena Meri ps
Veera Ruoho ps
Laura Huhtasaari ps
Sami Savio ps
Lea Mäkipää ps
Juho Eerola ps
Ritva Elomaa ps
Peter Östman kd
Sari Tanus kd
Sari Essayah kd